

KŘIŽANOVICKÝ ZPRAVODAJ

I/2005

Máme tady další rok a s ním nové číslo našeho zpravodaje

Minulý rok z pohledu zastupitelstva obce byl poměrně bouřlivý. Mám na mysli odstoupení tří zastupitelů - Jaroslavy a Oldřicha Cenkových a Radovana Kukly a jejich vysvětlující dopis doručený téměř do všech domácností v obci. Pokud zastupitel dospěje k názoru, že dále nemůže nebo nechce ve své práci pokračovat, má na svoji rezignaci právo, o tom není sporu. Je ale minimálně neslušné svůj krok nejprve zveřejnit v obci a teprve potom s ním seznámit toho, koho se týká prvořadě - v tomto případě starostu a následně zastupitele. Výběr domácností, které jejich dopis dostaly a které ne, mi také není jasný a stejně tak nesouhlasím s obsahem dopisu. Použití prodej plynovodu jako ukázkou nekompetentnosti zbytku zastupitelů je při správném podání velmi účinné. Problematika vlastnictví plynovodu je složitá a je snadné v této souvislosti rozšířit nesmysly či pochybnosti. Nezbyvá mi, než gratulovat. Hlasitý odchod s nádechem mučednictví se povedl a přidal na dramatickosti okolnostem. Lidem má co vrtat hlavou a kolik jich bude chtít vědět víc...

Na prosincové jednání zastupitelstva přišel pouze jeden z bývalých zastupitelů a obhajoval své rozhodnutí. Přestože tak učinil zpětně, za tento krok mu děkuji. S jeho názory sice nesouhlasím, ale oceňuji, že dal možnost obrany napadené straně, alespoň před přítomnými na tomto jednání. To by mělo platit vždy.

Na uvolněná místa zastupitelů jako náhradníci postoupili Ivan Florián, který se mandátu ujal, Martina Křetínská a Milada Robešová obratem rezignovaly. Další náhradníci - Radek Vacula, rovněž rezignoval, a Radim Vrána se zatím nevyjádřil. Zastupitelstvo má tedy v současné době deset členů, klady či záporů těchto změn ukáže čas.

Vážení občané, přeji Vám v letošním roce především zdraví, radost a úspěchy v každém Vašem konání. Aby zastupitelé obce dobře rozhodovali o věcech veřejných a Vy se k nim vždy mohli s důvěrou obrátit.

*Lubomír Cenek
starosta obce*

Práce v obci v roce 2004

- Vyčištění bývalého mlýnského náhonu od náletových porostů, rekultivace části skládky
- Oprava plotu hřbitova a márnice, úprava místa pro kontejner na odpad, vykácení tují na celém hřbitově
- Likvidace skládky vedle hřbitova
- Vysečení svodnice u bývalé pily
- Vyčištění svodnic mezi hřištěm a splavem
- Úpravy v základní škole dle požadavků Krajské hygienické správy v Brně:
  - oprava a výměna podlahových krytin ve třídách
  - výměna školních tabulí
  - vymalování školy
  - vybudování samostatné úklidové místnosti
  - osazení automatických vodovodních baterií na toaletách a v jídelně
  - oprava rozvodů vody a odpadů v jídelně
- Mateřská škola:
  - kompletní rekonstrukce sociálních zařízení
  - výměna podlahové krytiny ve třídě a herně
  - oprava venkovního osvětlení
- Požární zbrojnice:
  - vybudování sociálního zařízení
  - rozšíření garáže a klubovny, výměna podlahové krytiny
  - vodovodní přípojka
  - vymalování klubovny
- Zadláždění prostoru zastávky u zbrojnice
- Vybudování parku a dětského hřiště u mateřské školy
- Vydláždění komunikace v ulici u kostela
- Přeložení chodníku za sokolovnou u č.p. 207
- Přeložení chodníku u výdejny jídla GASTRO SERVISU
- Vykácení přerostlých stromů před pohostinstvím Běbarových

Výdaje obce v roce 2004

(v tisících Kč)

Zemědělská a potravinářská činnost	6
Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch	10
Pozemní komunikace	270
Silniční doprava	20
Pitná voda	220
Odvádění a čištění odpadních vod	64
Zařízení předškolní výchovy a základního školství	2.065
Kultura	24
Ochrana památek	120
Ostatní činnosti v záležit. kultury	19
Tělovýchova	253
Ambulantní péče	32
Komunální služby a územní rozvoj	1.266
Nakládání s odpady	225
Ochrana přírody a krajiny	446
Požární ochrana	190
Zastupitelské orgány	559
Regionální a místní správa	899
Obecné výdaje z finančních operací	11
Výdaje celkem	6.699

Základní škola Křižanovice

Škola sdružuje: Základní školu s 1. stupněm, mateřskou školu, jídelnu ZŠ bez vlastní varny a jídelnu MŠ bez vlastní varny

Zřizovatel školy: Obec Křižanovice

Ředitel školy: Mgr. Miroslav Merta

Školní rok 2003/2004 v ZŠ ukončilo 24 žáků. 8 žáků odešlo do 5. třídy do Bučovic. V září nastoupili všichni 3 zapsaní prvňáci, takže školní rok 2004/2005 mělo zahájit 19 žáků. Bohužel až 1. září jsme se dověděli, že 3 z nich rodiče přeřadili do Bučovic. Tím poklesl počet žáků na 16, což způsobilo nemalé problémy jak škole, tak i zřizovateli. V dnešní době, kdy počet dětí ve školách dramaticky klesá, znamená každý

chybějící žák pro zřizovatele značnou finanční zátěž a takto vynaložené prostředky pak nemohou být použity jinde. Věřím, že každý rozumně uvažující člověk ví, co by znamenalo školu v obci zrušit, totiž že tento krok je nevratný. A obec bez školy... V listopadu nám 1 žákyně přibyla, takže v současné době školu navštěvuje 17 žáků.

Mateřskou školu navštěvuje 15 dětí, o jedno méně než v loňském roce. Rostoucí porodnost v obci je ovšem velkým příslibem pro budoucnost a proto pevně věřím, že se školu i školku podaří v Křížanovicích udržet i pro budoucí generace.

V květnu 2004 provedli na naší škole kontrolu pracovníci České školní inspekce. Tým, složený ze tří inspektorů, tři dny sledoval a kontroloval veškeré činnosti, které s provozem základní i mateřské školy souvisejí. Ze závěru inspekční zprávy cituji: "Výrazným rysem v obou třídách základní školy byla velmi dobrá úroveň průběhu vzdělávací a výchovné práce. Kvalita vzdělávacích činností mateřské školy byla pozitivně ovlivněna vytvořením dostatečného prostoru pro osobnostní rozvoj dítěte a jeho schopnosti učení."

Na základě zjištění inspekce a na základě vlastních zkušeností si dovoluji tvrdit, že problémy, které jsou v souvislosti se školou často na veřejnosti přetřásány a diskutovány, existují v drtivé většině případů pouze v hlavách těch, kteří by je zřejmě rádi ve škole viděli.

Závěrem mi dovoluji, abych vám všem popřál hodně úspěchů a hlavně pevně zdraví v roce 2005.

Mgr. Miroslav Merta

TJ Sokol

Tělovýchovná jednota Sokol patří stále k aktivním organizacím v obci. Sdružuje zejména Asociaci sportu pro všechny a fotbalový klub. O fotbalovém oddíle jste pravidelně informováni v samostatných příspěvcích, proto bych se zaměřila na Asociaci sportu pro všechny, pořádané akce a sokolovnu.

ASPV již tradičně zajišťuje pravidelné cvičení dětí, žactva a žen v pondělí a ve čtvrtek. Od 17 do 18 hodin cvičí nejmladší pod vedením Vladky Poloučkové a Jany Kučerové, od 18 do 19 hodin žákyně pod vedením Jany Tirayové, Pavlíny Rozehnalové a Katky Ševelové, od 19 hodin ženy pod vedením Marty Bébarové a Nadi Kučerové. Kromě pravidelného cvičení se žactvo zúčastňuje soutěží vyhlášených Regionálním centrem ČASPV. V roce 2004 se dvě družstva děvčat zúčastnila soutěže v přehazované v Rousínově. Družstvo starších žákyň zvítězilo a postoupilo do krajského kola v Hustopečích. V květnu loňského roku úspěšné dvojice v orientačním běhu v soutěži "Medvědí stezka" postoupily do krajského kola a můžeme se pochlubit, neboť dvě

dvojice děvčat postoupily dokonce do republikové soutěže. Byla to Šárka Krátká, Pavlína Štouračová, Monika Hanáková a Petra Hrdinová. V průběhu roku se dále děti zúčastňovaly cyklistických a turistických výletů.

Budova sokolovny i v uplynulém roce prošla některými změnami. Byla vyměněna druhá polovina oken. Byly provedeny zednické práce s tím související, provedeny opravy omítek, položena nová vrstva izolace na rovné střeše nad kuchyní, natřeno oplechování, okapy a paže. Stěny u oken byly vymalovány, proběhla renovace kuchyně. V závěru roku byla provedena výměna dlažby ve vstupní chodbě. To vše díky dotaci od JM kraje, který přispěl částkou 87.000 Kč, příspěvkem od obce a hlavně díky aktivitě a pochopení některých členů.

Z pořádaných akcí, ze kterých získáváme prostředky na činnost, nesmíme zapomenout na Babské hody, tradiční hody a Kateřinskou zábavu. Jako úspěšnou můžeme nyní hodnotit i spolupráci se Sbohem dobrovolných hasičů v Křižanovicích, kterému jsme nápomocni při pořádání jeho akcí - ostatky (pečení bufetu, masky), oslavy 100. výročí založení i soutěže Velké ceny v požárním sportu.

Věřím, že i v letošním roce budeme pokračovat jak v úpravách sokolovny, tak i v dobrých výsledcích na poli sportovním.

M. Rozehnalová

Zpráva o činnosti Sboru dobrovolných hasičů Křižanovice za rok 2004

Začátkem loňského roku jsme měli 46 členů. Na valné hromadě jsme přijali 11 nových hasičů, ale během roku se 4 odhlásili, nyní má naše organizace 53 členů, z toho je 43 mužů a 10 žen, čtyřem je méně než 18 let. Během roku jsme se sešli na čtyřech členských a čtyřech výborových schůzích. Průměrná účast na členské schůzi byla 23 členů.

Největší událostí v loňském roce byla oslava 100. výročí SDH Křižanovice. Abychom mohli toto výročí důstojně oslavit, bylo třeba dodělat některé opravy na budově hasičské zbrojnice a uskutečnit plány na modernizaci interiéru. Zhotovila se nová fasáda na štítu od Litavy, položila dlažba před zbrojnicí, vybudovala se vodovodní přípojka, jímka na odpadní vody, sociální zařízení, rozšířila se garáž a klubovna, ve které se položila nová podlaha. Nakonec se zrekonstruované prostory vymalovaly. Musíme si přiznat, že bez vstřícnosti zastupitelstva obce a úsilí obecních pracovníků by se nám to nepodařilo. Proto jim patří velký dík. Zároveň si poděkování zaslouží všichni členové sboru, kteří se svým dílem na práci podíleli.

Samotná oslava 100 let SDH v Křižanovicích proběhla v sobotu 19. a v neděli 20. června 2004. Podrobně jsme o ní informovali v minulém zpravodaji. Nejzkušenějším členům SDH předal starosta sboru pamětní listy. Ocenění byli: Haflant Stanislav, Kouřil František, Paseka Stanislav, Ragas Karel, Straková Jana a Hrdina Petr.

Naši tradiční kulturní akcí je pořádání ostatků. Velkou zásluhu na zdárném průběhu měly mladé členky, které vybíraly na bufet, dárci do tomboly, ale hlavně ženy, jež

napekly cukroví a v hojném počtu se zúčastnily jak odpoledního průvodu, tak večerní zábavy v pestrých a veselých maskách. Při vodění medvěda i na maškarním plese hrála kapela Voděnka z Kozlan.

28. srpna jsme uspořádali druhý ročník soutěže v požárním útoku "O pohár starosty obce". O tom jsme už také psali.

V technickém vybavení našeho sboru se nic zásadního nezměnilo. Jaroslav Rozehnal a Jaroslav Honsa stále svědomitě udržují v provozuschopném stavu staříčkou Tatra 805 a ve výborném stavu soutěžní stříkačku PPS 12.

V letošním roce nás pravděpodobně čeká generální oprava střechy na zbrojnici a výměna špatných oken. Rovněž uspořádáme další ročník Velké ceny v požárním útoku. Družstvo mužů a žen se bude zúčastňovat okresních i pohárových soutěží v požárním sportu.

Neméně důležité je, aby se rozvíjela práce s mládeží, kterou musíme přilákat aktivitou, např. výlety na kolech, dětským dnem, seznamováním s hasičskou technikou a pod. Děkuji všem činným hasičům za vykonanou práci v uplynulém roce a přeji všem našim členům pevné zdraví a pracovní elán v roce 2005.

Na výroční valné hromadě 15. ledna 2005 byl zvolen nový výbor:

Starosta: Josef Filípek

Náměstek starosty: Stanislav Vinklárek, ml.

Velitel: Jaroslav Rozehnal

Zástupce velitele: Jaroslav Honsa

Preventář: Miroslav Šroler

Jednatel: Václav Gottwald

Hospodář: Šárka Krpcová

Strojník: Rostislav Ondřík

Referentka žen: Pavlína Rozehnalová

Kronikář: Anna Kreutzerová

Referent CO: Libor Sobek

Členové výboru: Jan Pavézka, Miloš Voňka, Petr Voňka, Stanislav Paseka, Stanislav Haflant, František Štěpánek, Rostislav Robeš

Předseda revizní komise: Petr Hrdina

Členové revizní komise: Stanislav Svoboda, Jiří Kučera

Členové výboru vyšších svazových orgánů:

Náměstek starosty OSH ČMS Vyškov: Josef Filípek

Velitel okrsku Křižanovice: Petr Voňka

V. Gottwald

Ze života farnosti

Milí čtenáři,

vstoupili jsme do nového roku 2005 a tak rád využívám nového čísla našeho obecního zpravodaje a předkládám Vám malé ohlédnutí na život naší farnosti v Křižanovicích v uplynulém roce.

Naše farnost, kterou tvoří obec Křižanovice a Rašovice a Jalový Dvůr, je od roku 1998 spravována z fary v Letonicích. Bývalý farář P. Stanislav Pravec žije nyní spokojeně v Kněžském domově na Moravci u Křižanova. Pravidelné bohoslužby jsou ve farním kostele Nanebevzetí Panny Marie v Křižanovicích vždy v neděli v 11.00 1x za 14 dní a v úterý v 17.00 v zimním období a v 18.00 v letním období. Slavnosti, svátky, křty, svatby, pohřby, pobožnosti a jiné jsou podle ohlášení. Náboženství pro 1. - 4. třídu v místní ZŠ vyučuje katechetka Drahomíra Šujanová. Starší žáci mají zajištěnou výuku v místě své ZŠ. Nemocní věřící jsou na požádání pravidelně navštěvováni doma k přijetí svátostí.

V uplynulém roce 2004 farníci sbírkami a dary přispěli na pomoc třetímu světu, na charitu, zdravotnictví a pro potřebné. Dále sbírají použité poštovní známky, které pomáhají v misiích. Naše farnost v rámci projektu "Adopce na dálku" Arcidiecézní katolické charity Praha adoptovala chlapce a dívku z Indie. Jejich podpora je hrazena sbírkami a dary farníků. V chráněných dílnách znojenské charity byly vyrobeny barevné svíčky s obrázkem našeho kostela. Byla slavena hodová mše sv. ke cti Panny Marie Nanebevzaté, slavnost prvního sv. přijímání 4 dětí i slavnost 100. výročí založení SDH v Křižanovicích, mj. za účasti hejtmana JMK Ing. Stanislava Juránka a senátora Ing. Ivo Bárka. Uskutečnil se letní farní tábor v Osově Bítýšce, dětský výlet na konci šk. roku na Pálavu, dále pak svěcení velikonočních pokrmů, společné udílení svátosti nemocných, májové pobožnosti, Veni Sancte na zahájení školního roku a Te Deum na jeho ukončení, dožínková slavnost, slavnost výročí posvěcení kostela, dušičková pobožnost, prodej křesťanské a dětské literatury, setkání seniorů s RTDr. Miroslavem Krejčířem. Mariánský měsíc květen jsme zahájili společnou poutí na Lutrstěk u Němčan, také jsme putovali do Žarošic. Novokněžské požehnání u nás 3. 8. uděloval a mši sv. slavil P. Oldřich Chocholáč ze Slavkova. Po 57 letech v neděli 30. 5. 2004 bylo v naší farnosti opět udílení svátosti křesťanské dospělosti - biřmování. Z 28 biřmovanců bylo i 5 z Křižanovic a 13 z Rašovic. Biřmování uděloval Mons. Josef Hrdlička, světitel biskup z Olomouce. Tato slavnost se uskutečnila za účasti mnoha hostů, okolních kněží, farníků i za velmi pěkného počasí.

V roce 2004 jsme spláceli práce z generální opravy interiéru kostela v roce 2003 (celková cena v roce 2003 byla 953.820,50 Kč). Kromě splácení (zbývá 110.000,- Kč) dále v kostele v rámci celkové rekonstrukce proběhly tyto nutné práce, opravy či investice: pořízení nových mešních ornátů, opětné uložení prozkoumaných kosterních ostatků v nových rakvích do krypty kostela, instalace 2. části nových kostelních lavic včetně dalších radiátorů ÚT, nové lavice v presbytáři a sedes pro kněze, nový oltářní stupeň, 2 nové stolky v presbytáři, 2 nové lustry v lodi kostela, restaurování bočního svatostánku, sošek andělů, sochy sv. Josefa, sochy Božského Srdce Páně a sochy Piety, nový podstavec pod Pietu, obnova a nová instalace křtitelnice, restaurování 14 obrazů Křížové cesty, doplnění zařízení sakristie a kotelny, nové

zpěvníky, výmalba schodiště na kůr, vymalování věže kostela, nátěr kůrové podlahy, zábradlí a dveří, 2 nové prahy a kování, instalace znaků obcí Křižanovice a Rašovice do zábradlí kruchty, doplnění hvězdiček (podle znaku naší obce) do nových lavic a jiné a další. Byl také upraven farní dvůr a zahrada i k veřejnému použití (táboráky pro děti, noční pochody aj.).

Za tyto práce v roce 2004 bylo zaplaceno 514.501,- Kč a to z prostředků farnosti, darů a sbírek, obec přispěla částkou 120.000,- Kč. Všem dělníkům, řemeslníkům, pomocníkům, brigádníkům, dobrodincům a dárcům, obecnímu úřadu a sponzorům upřímně a srdečně za všechno dobré děkujeme. Po desetiletích volného užívání farních pozemků fotbalového hřiště a okolí, bez nájmu, náhrady či domluvy, bylo konečně až po 15 letech od roku 1989 uzavřeno jednání a alespoň postupně odkupování pozemků obcí. Další podobné případy se také postupně dořešily. Některé farní pozemky v obci jsou však stále ještě v samovolném držení a užívání, bez řádné náhrady či nájmu, který pak chybí v rozpočtu celé farnosti a kostela.

I v tomto roce 2005 chceme s pomocí Boží a s naším přičiněním pokračovat v opravách a údržbě našeho kostela. Připraveny jsou 2 hlavní projekty: na postupnou výměnu kostelních oken, restaurování a doplnění okenních vitráží, zlepšení izolace a bezpečnosti oken (bezpečnostní a izolační dvojskla) a na restaurování stávajícího hlavního chrámového oltáře. Bylo by potřebné pustit se do obnovy hřbitovní zídky, márnice, konečné úpravy okolí kostela a osvětlení. Ve spolupráci a při jednání s obcí se řeší obnova pomníku padlých k 60. výročí ukončení 2. světové války a také pořízení veřejného hlavního kříže na novém hřbitově. Řešení úpravy a obnovy prostranství pod kostelem je věcí další spolupráce s obcí (silnice, stromy, zídky, schodiště). Další práce především v interiéru kostela jsou věcí finančního zajištění. Je připraven projekt na pořízení a odhalení pamětní desky našemu rodákovi P. Janu Číhalovi a zdejšímu bývalému faráři a předsedovi MNV P. Metoději Nebojsovi.

Jde o připomenutí dvou životních příběhů a období a poukázání na stále platný a důležitý odkaz ideálu svobody, práva a demokracie v dnešní společnosti, pro který lidé v minulosti trpěli či byli umučeni. V dnešní době, kdy umírají generace pamětníků, se začíná zapomínat na velké oběti minulých dob, proto je nutné toto dědictví uchovávat a předávat. Přínosem celé akce má být poukázání na utrpení národa v minulosti, poučení mladých a očistění památky obětí nacismu a komunismu. P. Jan Číhal se narodil 22. 10. 1894 v Křižanovicích, po studiích se v r. 1917 stal knězem a působil jako kaplan v Modřicích a v Bučovicích. Stal se předsedou Paxfilmu v Brně. Jeho vlastenecká, kněžská i občanská činnost zapříčinila zatčení gestapem 15. 2. 1941. Byl vězněn v Kounicových kolejích v Brně a Osvětimi, kde zahynul 29. 3. 1942. P. Metoděj Nebojsa se narodil 4. 7. 1906 v Pavlovicích u Bohdalic, po studiích se v r. 1933 stal knězem a působil ve Slavkově u Brna a od 1. 2. 1942 jako farář v Křižanovicích. Zde byl 12. 5. 1945 zvolen předsedou MNV, úřad řádně vykonával do r. 1946. Po roce 1948 se stal nepohodlným, příliš oblíbeným a nežádoucím, po vyšetřování na StB byl nakonec 12. 5. 1951 zatčen, uvězněn a odsouzen na 5 let. Po propuštění z vězení pracoval jako pomocný dělník v Brně, kde i 18. 10. 1982 zemřel.

Chceme se i letos dále snažit o lepší a dokonalejší způsob křesťanského života v našich rodinách, obci, farnosti a tomu podřídit i všechny další farní aktivity. Navazujeme na všechno dobré a poctivé z minulých let, přidáváme nové a potřebné.

Nemáme se čeho bát. Se sv. Pavlem voláme ".běžme o závod a naše oči ať hledí na Ježíše Krista." V lednu 2005 proběhla již i kostelní sbírka celé farnosti na pomoc postiženým v jihovýchodní Asii (25.108,- Kč).

Děkuji všem za pomoc, podporu, práci, modlitbu a dobrou vůli v loňském roce 2004. Díky za dobrou spolupráci Obecnímu úřadu v Křižanovicích a zastupitelstvu obce, ZŠ i SDH. Prosím o vytrvalost v dobrém i letos. V celém novém roce 2005 vyprošuji všem hojnost Božího požehnání, síly, rady, zdraví, moudrosti a schopnosti pravdivého pohledu na život i svět. K tomu Vám ze srdce žehnám + .

P. ICLic. Mgr. Jan Martin Bejček, OSB, farář

Pozvánka na zápasy oddílu kopané

Domácí zápasy "A" mužstva - jaro 2005

3. 4.	16 ⁰⁰ hod.	Němčany
17. 4.	16 ³⁰ hod.	Brankovice
1. 5.	16 ³⁰ hod.	Rousínov B.
15. 5.	16 ³⁰ hod.	Otnice
5. 6.	16 ³⁰ hod.	Slavíkovice
19. 6.	16 ³⁰ hod.	Moravské Málkovice

Nepřehlédněte

- * Účetní obecního úřadu může provádět vidimaci a legalizaci (ověřovat listiny a podpisy). Poplatek za ověření 1 strany nebo ověření 1 podpisu je 30 Kč.
- * Poplatky za sběr a odvoz komunálního odpadu musí být uhrazeny nejpozději do 31. 3. 2005. Poplatek činí 320 Kč za osobu s trvalým bydlištěm v obci a 320 Kč za stavbu určenou k rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba.
- * Místní poplatky ze psů jsou splatné do 30. 4. 2005 ve výši 50 Kč za jednoho a 80 Kč za každého dalšího psa. Poplatku podléhají psi starší tří měsíců.
- * Babské hody 2005 proběhnou 21. 5. 2005 za doprovodu kapely Šohajka.

Širokopásmový internet

Společnost KNET INT s. r. o. Praha zavedla v naší obci bezdrátový internet. Jednorázový aktivační poplatek činí 4.159 Kč. U základní rychlosti připojení 100 kbps činí měsíční poplatek 470 Kč bez ohledu na čas nebo množství přenesených dat. Bližší informace na www.internetzababku.cz. Další nabídkou je možnost telefonování po internetu za velmi výhodných podmínek. Bližší informace naleznete na www.czech-talkpro.cz.

Zpráva o činnosti místní knihovny

V roce 2004 jsme měli 114 čtenářů, z toho dospělých 73 a mládež do 15 let 33. Čtenářů nad 70 let, kteří si mohou půjčovat zdarma, bylo 8. Celkem bylo půjčeno 5 932 knih, z toho beletrie - dospělí 2 848 knih, naučných 375, beletrie - mládež 1 176 knih, naučných 234 knih.

Knihovna pravidelně odebírá 6 titulů časopisů: Květy, Vlasta, 100+1 ZZ, Naše krásná zahrada, Praktická žena a pro mládež ABC. Dospělí si vypůjčili 883 časopisů, mládež 416 časopisů. Příspěvek pro dospělé činí na jeden rok 10 Kč, mládež do 15 let 5 Kč. Čtenářům nad 70 let půjčujeme zdarma. Obecní úřad přispívá ročně částkou 5 000 Kč na zakoupení nových knih, v roce 2004 bylo zakoupeno 47 knih. Okresní knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově zavedla tzv. Výměnné soubory a zapůjčuje je naší knihovně. Nyní máme 38 knih z tohoto souboru.

VI. Ambrožová

Předvánoční posezení

Jak ten čas letí.

Přešlo rozkvetlé jaro, slunné léto, uplakaný podzim, přiblížila se zima a také doba Vánoc.

Přípravy na nejkrásnější dny v roce vrcholí nejen ve všech domácnostech, ale také v sokolské kuchyni, kde se sešlo několik šikovných žen, aby připravilo pohoštění na předvánoční posezení, a to v podobě voňavého a chutného cukroví.

Je 19. prosince 2004 a v sále zdejší sokolovny se bude konat Předvánoční posezení s občany. Uprostřed všeho shonu a ruchu je to možnost chvíli se pozastavit a nasát vůni blížících se Vánoc. Sál je zásluhou učitelů a žáků pěkně a vkusně vyzdoben. Vánoční stromky, krásná vánoční aranžmá a plno blikotavých světýlek jen umocňují slavnostní atmosféru. Ve 14 hodin je sál zaplněn občany všech věkových kategorií, a tak může příjemné nedělní odpoledne začít.

Po úvodní básni a proslovu starosty obce zahájily program děti ze školky a školy pásmem básniček a koled. Potom se sálem nesly libé tóny flétny, kterou bravurně

ovládala studentka gymnázia Bučovice. Následovala přestávka, provoněná lahodnou kávou, čajem a cukrovím.

A program pokračoval. Jevišťe patřilo dovádivým čerticím a jejich "Tanečku přes dvě pekla". Krátce nato předvedly svou ohebnost a mrštnost malé gymnastky z Křižanovic a Bučovic. Na závěr programu zazpívaly místní ženy a dívky, s radostí a elánem sobě vlastním, některé vánoční koledy.

Tak uplynulo jedno z posledních nedělních odpolední pomalu končícího roku. Klidná a hřejivá atmosféra, spokojenost, radostné i dojaté úsměvy na tvářích vládly tomuto dni.

A to bylo cílem a zároveň i odměnou účinkujícím a všem, kteří se na přípravě tohoto setkání podíleli.

V. Šrolerová

Sbor pro občanské záležitosti

Ten právě přichozí žádá své,
své místo hřejivé, laskavé...

Narození dítěte je radostnou událostí nejen pro rodiče a celou rodinu, ale také pro samotnou obec. Nového občánka je třeba náležitě přivítat a uvést do života obce. A právě o to se starají členky Sboru pro občanské záležitosti. Rodiče jsou pozváni se svými ratolestmi do obřadní síně zdejšího obecního úřadu k slavnostnímu Vítání občánků. V roce 2004 se konalo vítání celkem třikrát, a to v únoru, v březnu a v říjnu. Bylo přivítáno 13 dětí, narozených v druhé polovině roku 2003 a v roce 2004.

Už jsme spolu ,lásko, mnoho let,
mohli bychom oba vyprávět,
mnoho krásného nám život dal,
odpustme mu i to, co nám vzal...

Když spolu dva lidé žijí 50 let a společně snášejí všechno dobré i zlé, je to rovněž důvod k oslavě. SPOZ nestojí stranou a připravuje slavnostní zlatou svatbu, na které si partneři připomenou svůj svatební den a symbolicky obnoví manželský slib. V loňském roce se v Křižanovicích konaly dvě zlaté svatby. Vzácné a slavnostní chvíle v obřadní síni dokreslují žáci základní školy pěknými básničkami a členky pěveckého sboru Radost písněmi.

Za dobrovolnou a nezištnou práci patří všem členkám SPOZ poděkování.

V. Šrolerová + M. Rozehnalová

Zlatá svatba **manželů Ambrožových** zanechala v srdcích všech přítomných (hostů i účinkujících) velmi milé vzpomínky. Pečlivě připravený obřad, slavnostní prostředí umocnily celý průběh této krásné svatby. Kulturní program, předvedený dívkami a ženami a zcela netradičně pojatý, zachytil v kostce žití Ambrožových od seznámení po dnešek. Vtipně a citlivě zvolené písničky a láskyplně laděné doprovodné slovo popsaly jejich život tak, jak šel.

Pěvecký soubor Radost zazpíval v roce 2004 na vítání občánků, při smutečním obřadu - pohřbu jednoho spoluobčana, při dvou zlatých svatbách - zvláště manželů Ambrožových (paní Vlasta je naše nepostradatelná zpěvačka). Největší akcí souboru bylo nacvičení vánoční mše, předvedené na půlnoční v místním kostele.

L. Filípková

Kdy byly u nás největší mrazy

26. prosince 1984 na sv. Štěpána napadl sníh, hodně pak ještě do Silvestra a ležel až do začátku března příštího roku. Na Tři krále začalo silně mrznout (-15 °C), přibyl další sníh. Velmi kruté mrazy nastaly v týdnu od 7. do 13. ledna 1985. A to 7. ledna v pondělí -26 °C, 8. ledna -25 °C, 9. ledna -22 °C, 10. ledna -22 °C, 11. ledna -17 °C, 12. ledna -20 °C a 13. ledna -17 °C. Takový to byl mrazivý týden! V sobotu 2. února 1985 měla pohřeb paní Marie Lokajová, č. 24. Ten den začalo pršet a tát. Nastal nevídaný přírodní úkaz v naší Litavě. V brožurce ke 100. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů v Křižanovicích je zapsáno: "Zvláštní zásah měli místní hasiči večer a v noci 2. února 1985 u rozvodněné Litavy v obci a za obcí k Hodějicím. Voda a obrovské kusy ledu naplnily při tání koryto téměř do výše terénu. Kry v řece nejen plavaly, ale od mostku - lavečky u Kuklového se nahromadily a začaly se stavět. Byla to hrozná podívaná. Mnoho lidí přihlíželo, muži měli pohotovost až do rána. Pyrotechnici o půlnoci odstřelovali ledy u hodějického splavu, pak se ledová bariéra dala do pohybu a voda začala klesat. Nejstarší občané nepamatují podobnou událost. Bohužel to nikdo nevyfotografoval." Velmi mrazivé počasí bylo ještě v týdnu mezi Vánoce 1996 a Silvestrem. 25. prosince bylo -12 °C, 26. prosince -14 °C, 27. prosince -21 °C, 28. prosince -22 °C, 29. prosince -20 °C, 30. prosince -17 °C, na Silvestra -14 °C, na Nový rok 1997 bylo -11 °C. Mráz pokračoval v lednu dále, nejvíce bylo 6. a 8. ledna -14 °C, 12. ledna -13 °C, 27. ledna -15 °C a 3. února bylo -14 °C. Po celou dobu ležel sníh.

Libuše Filipková

Hody

Výročních obyčejů a zvyků bývalo na Moravě během roku hodně, měly své pevné místo v kalendáři a přenášely se z generace na generaci. Dnešní člověk žasne nad tím, jaké bohatství, pestrost, moudrost i magii tyto zvyky obsahovaly.

Důležité místo mezi nimi měla tradiční slavnost obce, zvaná hody (někde pouť či posvícení). K moravským hodům patří spousta zvyků a zábav, ale také určité druhy pečiva, obřadní předměty, slavnostní oděv, hodovníci a stavění máje. Slavily se od léta do adventu a čas konání hodů určoval svátek světce, kterému byl zasvěcen kostel, proto tzv. hody patronské. Změnu udělal v roce 1787 císař Josef II., kterému se nelíbilo časté a nemírné hodování poddaných (odvádění od práce) a tak vydal nařízení slavit hody zv. císařské v celé monarchii kolem svátku sv. Havla (16. října) v trvání dvou dnů. Ne všude ale uposlechli. Mnohé obce se vrátily k původním hodům nebo slavily oboje, dostaly označení staré a nové či velké a malé. Nevím, co by řekl císař pán Křižanovickým, kde byly v roce 2002 hody troje. Asi by si na nás posvětil. Hody jsou dodnes nejvýznamnější výroční událostí obce, přináší spoustu veselí, ale i starostí zejména pro hospodyně (úklid, pečení cukroví, pohoštění příbuzných). Místem setkávání lidí k tanci, povídání a zpěvu bývala vždy hospoda a prostranství venku před ní. Zvláště dříve přijížděli do obce v době hodů podomní kramáři - prodávali vše možné, písničkáři, komedianti, kočovní umělci, perníkáři a kolotočáři. Ostudou pro obec a hlavně stárky bylo, když si nechali postavenou máj ukrást pře-

spolními, případně podřezat. K takovému pokusu došlo u nás kolem roku 1960, kdy přijeli po hodech do Křižanovic v dopoledních hodinách Marefáci, máj podřízli, zapřáhli za traktor a uličkou ke kostelu táhli na Marefy. Občané, co byli zrovna doma, a také děcka obecné školy s panem učitelem šli "máju" bránit, v uličce došlo k potyčce. To už přijížděli z polí chlapi ze statku a Slovák Jano Jašek s vidlemi hore hrdě bojoval s ostatními proti Marefákům. Uhájili jsme ji a máj zůstala doma. Konání hodů patronských je záležitostí mladých - stárků a stárek, někde s hodovým právem, oděných do krojů (pokud obec nemá původní kroj, půjčují se kroje nejčastěji slovácké).

V posledních letech se v mnohých obcích na Vyškovsku zavedly hody zvané babské. Dívky a ženy v krojích pořádají svou slavnost. Tak je tomu také u nás.

Kulturní a sportovní akce roku 2004 v kostce

- 15. 2. Vítání občánků - přivítání dětí narozených v druhé polovině roku 2003 a první dítě roku 2004
- 21. 2. Tradiční ostatky - průvod masek vesnicí za doprovodu Voděňky, taneční zábava
- 28. 2. Schůzka Klubu dárců krve
- 6. 3. Beseda o ochraně ovocných stromů - MUDr. Josef Horák
- 7. 3. Divadelní představení Akt společnosti Dubany v sokolovně
- 21. 3. Dětský karneval - organizovaný ZŠ ve spolupráci s rodiči, ke zdárnému průběhu karnevalu přispěla Q-Music z Letonic
- 28. 3. Vítání občánků - přivítání dětí narozených h v lednu 2004
- 21. 4. Velikonoce - pomlázka po vesnici
- 30. 4. Pálení čarodějnic - večerní rej dětí i dospělých
- 8. 5. Cyklistický výlet Ždánickým lesem
- 15. 5. Babské hody - hrála kapela Túfaranka
- 21. 5. Májový noční turistický pochod okolím Křižanovic, start a cíl ve farské zahradě, zakončený posezením u táboráku a opékáním. Účast cca 90 turistů místních i z okolí
- 29. 5. Turnaj přípravky v kopané, oslavy Dne dětí na hřišti
- 19. a 20. 6. Oslavy 100. výročí založení SDH v obci - taneční zábava, průvod, mažoretky, soutěž v požárním útoku, ukázky staré hasící techniky
- 26. 6. Turnaj v kopané - žáci
- 26. 6. Zlatá svatba - manželé Stulírovi
- 31. 7. Turnaj v kopané - muži
- 14. a 15. 8. Tradiční hody, hrála Taburčanka a Pálavanka
- 28. 8. 2. ročník Okresní ligy soutěže hasičů o pohár starosty obce
- 17. 10. Vítání občánků - bylo přivítáno 6 nových občánků, ke slavnostní náladě přispěly svým programem děti ze základní školy a pěvecký sbor Radost
- 23. 10. Zlatá svatba - manželé Ambrožovi
- 28. 10. Noční pochod na trase Křižanovice, Rašovice, Heršpice, Hodějice, Křižanovice

- 27. 11. Kateřinská zábava, hrál Cristal
- 19. 12. Předvánoční posezení v sokolovně - v programu vystoupily děti mateřské a základní školy, studentka gymnázia, gymnastky z Bučovic a křižanovické ženy
- 24. 12. Chození pastýřů
- 27. 12. Turnaj v sálové kopané tříčlenných družstev v sokolovně

Ostatky 2005

Uskutečnily se v sobotu 29. ledna, o týden dříve, než stanovil dle tradice kalendář. Konec masopustu byl až v úterý 8. února, pak následovala Popeleční středa. Opět předem náročné přípravy hasičů jako pořadatelů a ostatních, kteří si chystali masky do průvodu vesnicí odpoledne za doprovodu dechové kapely Kostelecká pětka a hlavně večer na maškarní ples, kde hrála stejná hudba.

Nechybělo upečení chutného bufetu, bohatá tombola na plese, další šikovné ruce vyzdobily sál a jiní se postarali o pohoštění. Masek po vesnici chodilo s medvědem asi 25, bylo dost zima, studený vítr a mrzlo na sucho. Večer na sále tancovalo kolem padesáti pestrých a dovádivých masek. Zvláště vlastní zhotovení kostýmů je třeba ocenit. I pan Josef Švejka na vozičku, jedoucí bojovat za císaře pána, se objevil v průvodě i na sále. Zdárnému průběhu ostatků hodně pomohli sponzoři. Většina občanů přispěla do bufetu a finančně při průvodu masek. Všem, kteří se zapojili do přípravy a průběhu této původně všelidové několikadenní slavnosti, po níž už následovala doba postní, patří poděkování.

Josef Filípek

O kalendáři a kdy začíná rok

Kalendář je ucelená soustava dělení času do časových úseků na základech pravidelnosti a periodicity přírodních jevů (vegetativní období, záplavy, pohyb kosmických těles). Nejstarší známý kalendář vznikl v Egyptě ve 4. tisíciletí př. n. l., měl tři roční doby (záplava, zima, žně), rok byl dělen na dvanáct měsíců.

Kdy začíná rok? Pro nás civilní občany 1. ledna, a to již více než dva tisíce let podle dávného uspořádání času, uzákoněného v roce 153 před Kristem v Římské říši. Na něj navázal již dosti přesný kalendář juliánský - vzniklý ze solárního kalendáře, měl 365 dní, zaveden roku 46 př. n. l. Caesarem. Od starověkých Římanů ho přejímaly národy středověké Evropy na dlouhá staletí. Tento kalendář byl nahrazen v roce 1582 kalendářem gregoriánským, zavedl ho papež Řehoř XIII. Aby se vyrovnaly rozdíly, bylo posunuto datum - po čtvrtku 4. října následoval pátek 15. října. Počátek civilního roku v průběhu historie putoval přirozeným kalendářem, který svým oběhem určovala nebeská tělesa Slunce, Měsíc a hvězdy. Z tohoto pohledu je pak 1. leden zanedbatelný, neboť není zasazen do žádného bodu kulminace Slunce ani Měsíce. 1. leden je definitiva - pevný, počtářsky stanovený bod civilního pořádku. Potřebám komunikace vyhovuje počítání ročních etap podle běhu Slunce a dnešní kalendář je veden v tomto duchu.

Libuše Filípková

Společenská kronika roku 2004

Vítáme do života .....

7. 1. 2004	Lucie Šídllová
15. 1. 2004	Miroslav Durák
20. 1. 2004	Lucie Horáková
27. 1. 2004	Šimon Res
10. 6. 2004	Rostislav Pařava
19. 7. 2004	Michaela Voňková
10. 8. 2004	Tatána Rusňáková
18. 8. 2004	Klára Cenková
18. 8. 2004	Aneta Lokajová
26. 8. 2004	Jakub Štěrba

... přejeme hodně zdraví a radosti

Opustili nás navždy .....

9. 2. 2004	Miroslav Setínek
21. 5. 2004	Milada Znebejánková
22. 8. 2004	František Michálek
27. 9. 2004	Pavel Cenek
10. 10. 2004	Karel Maláč

Sňatek uzavřelo.....

6 našich občanů
...blahopřejeme

Z obce se odstěhovalo 15 a přistěhovalo 8 občanů.

Počet obyvatel Křižanovic k 31. prosinci 2004 byl 700.